



De Poldertoren

Docentenhandleiding en antwoorden basisonderwijs

Inleiding

De Poldertoren werd in 1959 gebouwd als symbool van de eenheid in de Noordoostpolder en als baken in de weidse omgeving. Vanaf juni 2009 heeft Nieuw Land, als hét museum van de provincie Flevoland, een dependance in de Poldertoren. Twee verdiepingen tonen er de geschiedenis van de Noordoostpolder in tekst, beeld, geluid en aan de hand van originele objecten. Van de eerste plannenmakerij tot bijzondere ontwikkelingen van vandaag de dag; de Poldertoren vertelt het complete verhaal van de polder!

Het lesprogramma

Doelgroep: groep (6), 7 en 8 van het basisonderwijs

Leergebied: geschiedenis

Duur: ca. 45 minuten in de klas, 45 minuten in de Poldertoren

Vorbereiding

De ervaring bij Nieuw Land leert dat een museumles effectiever is wanneer de leerlingen op school al op het museumbezoek zijn voorbereid. Daartoe is 'De Poldertoren in de Noordoostpolder' ontwikkeld, een speels werkblad met verschillende opdrachten die de leerlingen kennis laten maken met de diverse aspecten van de Poldertoren. De opdrachten op het werkblad kunnen zowel zelfstandig als klassikaal gemaakt worden.

Neemt u alstublieft met de leerlingen op school ook alvast de museumregels door. Vraag hen om rustig te zijn, goed op te letten, bij de groep te blijven, niet te rennen of te roepen en rekening te houden met de andere gebruikers van de toren. Bekijk hiervoor ook onze bezoekersvoorwaarden op www.nieuwlanderfgoed.nl onder 'bezoekinfo'. Leerlingen zijn bovendien extra gestimuleerd als zij weten dat de opdrachten die zij in het museum maken op school worden nagekeken en eventueel gewaardeerd met een cijfer.

Het museumbezoek

Schoolgroepen gebruiken bij het bezoeken van de museumpresentatie in de Poldertoren de oude hoofdingang van de toren. Die deur is normaal gesproken op slot. Loopt u daarom zelf even om naar de ingang van de VVV om u aan te melden bij de receptie van de VVV. De medewerkster neemt u dan binnendoor mee naar de oude hoofdingang en maakt de buitendeur voor uw leerlingen open. Het museum bevindt zich op de tweede verdieping (met entresol), die u met trap of lift kunt bereiken. Daar aangekomen kunt u de museumles gaan beginnen.

De leerlingen gaan in groepjes van twee of drie op ontdekkingsstocht door de tentoonstelling. Daarvoor zijn op veertien plekken speciale oranje bordjes aangebracht met opdrachten voor het basisonderwijs. Elke opdracht heeft betrekking op  en bepaald thema, dat ook in de buurt van dit bordje behandeld wordt. De leerlingen rouleren van thema naar thema. Als de groepjes leerlingen elk bij een ander bordje beginnen, lopen ze elkaar zo min mogelijk voor de voeten.

De antwoorden moeten de leerlingen afwisselend opzoeken in de tentoonstellingsteksten, concluderen aan de hand van de afbeeldingen en originele museumstukken of zelf bedenken.

Verderop in deze handleiding vindt u de antwoorden bij de opdrachten van deze kijktocht.

De basisverdieping van de tentoonstelling behandelt de ontginning van de Noordoostpolder, terwijl de presentatie op de entresol het verhaal over de inrichting en de samenleving ervan vertelt.

Verwerking

Verderop in deze handleiding geven we u graag tips voor verwerkingsopdrachten bij deze museumles.

Praktische informatie

+ De museumles kan met maximaal 30 leerlingen worden gedaan;

- + Nieuw Land vraagt bij schoolbezoeken één docent/begeleider per tien leerlingen;
- + Nieuw Land biedt bij deze museumles geen begeleiding aan;
- + Nieuw Land en VVV Noordoostpolder vragen u vriendelijk om tijdig een afspraak te maken voor uw bezoek aan de toren. Dat kan bij VVV Noordoostpolder op telefoonnummer 0527-612000 of info@vvvnoordoostpolder.nl.
- + Nieuw Land vraagt u vriendelijk om de groep van tevoren in groepjes te verdelen;
- + Nieuw Land vraagt u vriendelijk om voor elke leerling een antwoordenblad te printen waarop zij de antwoorden op de opdrachten kunnen schrijven. U vindt deze op www.nieuwlanderfgoed.nl onder 'educatie' bij de betreffende museumles.

Let op:

- + De Poldertoren beschikt niet over een openbaar toilet. U kunt wel terecht in het busstation, maar gebruik van de toiletten daar is niet gratis.
- + De Poldertoren beschikt niet over een garderobe. Jassen en eventueel tassen kunt u wel opbergen in een hoek van onze presentatie.
- + De lift en het trappenhuis van de Poldertoren zijn erg verleidelijk om zelf op onderzoek uit te gaan. Dit is echter niet de bedoeling! Instrueert u de leerlingen a.u.b. goed hierover en let er extra op tijdens het bezoek. De Poldertoren wordt namelijk ook door commerciële bedrijven gebruikt, die door de open constructie van de toren al snel last hebben van geluidsoverlast.
- + Een bezoek aan het platform bovenop de toren maakt geen onderdeel uit van de museumles. Wilt u het platform bezoeken, neemt u dan vooraf contact op met de VVV hierover: www.vvvnoordoostpolder.nl. Aan het bezoek van het platform zijn kosten verbonden.

Leerdoelen

De museumles behelst de volgende leerdoelen:

- + De leerlingen kunnen samenwerken;
- + De leerlingen kunnen bronnen raadplegen;
- + De leerlingen kunnen aangeven waarom de Noordoostpolder drooggelegd werd;
- + De leerlingen kunnen globaal de geschiedenis van de Noordoostpolder in eigen woorden beschrijven;
- + De leerlingen kunnen redenen noemen voor de bouw van de Poldertoren.

De museumles sluit aan op de volgende kerndoelen: Oriëntatie op jezelf en de wereld

47. De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing.
51. De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen, zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed, en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

Tips ter voorbereiding van de museumles in de klas

1. Maak met de leerlingen de opdrachten op het werkblad over de Poldertoren.
2. Eventueel kunt u de leerlingen informatie over de Poldertoren op internet laten opzoeken: bouwjaar, oorspronkelijke functie, locatie, redenen achter het ontwerp, etc.
3. Laat de leerlingen een filmpje over de Poldertoren bekijken op www.poldertorenop.nl (link rechts onderin).
4. Laat leerlingen die de Poldertoren wel eens bezocht hebben over hun bezoek vertellen.

Tips om de museumles uit te breiden

1. Na afloop van het bezoek aan de Poldertoren zou u met de leerlingen (een deel van) de historische en architectonische stadswandeling 'Vijftien stappen rond de Poldertoren' kunnen doen. Deze wandeling is verkrijgbaar bij Nieuw Land, de VVV van Emmeloord en de betere boekhandel.
2. Na afloop van het bezoek aan de presentatie van Nieuw Land in de Poldertoren zou u het platform bovenop de toren kunnen bezoeken. Wilt u het platform bezoeken, neemt u dan vooraf hierover contact op met de VVV: www.vvvnoordoostpolder.nl. Aan het bezoek van het platform zijn kosten verbonden.

Tips voor een verwerkingsles in de klas

1. Het gezamenlijk nakijken van de opdrachten in de klas vormt een goede afsluiting van het museumbezoek. Het leeraspect van het museumbezoek wordt benadrukt en de opgedane informatie wordt op deze wijze nog eens herhaald, waardoor het beter zal beklijven.
2. De bouw van de Poldertoren werd voorafgegaan door een prijsvraag onder architecten. Opdracht was een toren te ontwikkelen die de eenheid van de polder zou weergeven, de trots van de polderbewoners zou uitbeelden en een baken zou zijn in het weidse landschap.
Laat de leerlingen een nieuwe Poldertoren ontwerpen naar eigen inzicht en ideeën van deze tijd en hun keuzes voor vorm en functie toelichten. Een nieuwe naam behoort ook tot de mogelijkheden. Tot slot wordt via stemming het beste ontwerp gekozen.

Antwoorden bij het voorbereidend lesmateriaal

Opdracht 1: De toren werd gebouwd in 1959.

Opdracht 2: De Poldertoren is (in 2010) 51 jaar oud.

Opdracht 3: De toren op het werkblad meet 13 cm. Volgens berekening (5 x 13) is de toren 65 meter hoog.

In werkelijkheid is de toren 65,3 meter hoog en met windvaan zelfs 70,5 meter.

Opdracht 4: De naam die de architect bedacht was Utilis (Latijn: 'nuttig').

Opdracht 5: a. De straat waarin de toren staat heet 'De Deel'. b. De toren staat in het centrum van de stad. c.

Emmeloord ligt in het centrum van de Noordoostpolder waardoor de Poldertoren -symbool van de eenheid in de polder en baken in het weidse landschap- in het centrum van de Noordoostpolder staat.

Opdracht 6: Die dorpen zijn Bant, Rutten, Creil, Espel, Urk, Tollebeek, Nagele, Ens, Kraggenburg, Marknesse en Luttelgeest.

Opdracht 7: De benamingen zijn carillon en beiaard.

Opdracht 8: Het carillon werd bespeeld bij trouwerijen, sterfgevallen en op feestdagen.

Opdracht 9: Aan een windwijzer kun je zien uit welke richting de wind komt.

Opdracht 10: Het middeleeuwse handelsschip is een kogge.

Opdracht 11: Woorden die gemaakt kunnen worden zijn o.a.: pol, tol, dol, rol, pot, dot, rot, lot, nop, dop, top, toe, pet, net, rel, del, tel, toe, roe, oer, oor, eer, een, nee, ree, oen, ode, door, rood, pool, lood, leed, leer, loer, loep, poel, peer, peen, teer, teen, toen, toer, roet, dorp, drop, drol, doel, doen, poen, open, oren, oord, eelt, toer, tree, terp, reep, neet, plee, pret, polo, poort, leder, reden, repen, delen, telen, teler, doorn, noord, retro, reder, roede, troep, troel, rotor, teloor, dorpen, poeder, poelen, terpen, tropen, roedel, ploert en troepen.

Opdracht 12: De juiste volgorde van antwoorden is: waterleidingsysteem, gepompt, druk, meeste, minste, Urk, Emmeloord.

Opdracht 13: De toren is zo hoog om genoeg waterdruk te creëren, een duidelijk herkenningspunt te zijn en de klokken in de toren goed te kunnen horen in de hele polder.

Meer informatie:

Meer informatie over de Noordoostpolder, de Poldertoren of Nieuw Land vindt u op:

+ www.nieuwlanderfgoed.nl

+ www.emmeloord.nl

+ www.noordoostpolder.nl

Contact

Nieuw Land

Museum+Archief+Studiecentrum

Oostvaardersdijk 01-13

Postbus 73

8200 AB Lelystad

T (0320) 26 07 99

F (0320) 26 04 36

E info@nieuwlanderfgoed.nl

I www.nieuwlanderfgoed.nl